

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК
«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Історико-етнографічний туризм на Буковині

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм і туроперейтинг
(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм і рекреація"
(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістрський)
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Історико-етнографічний туризм на Буковині»** складена відповідно освітньої програми «Міжнародний туризм і туроперейтинг», уведеної наказом по університету №118 від 03.04.2023 р., (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»).

Розробник: Бучко Жанна Іванівна, доцентка кафедри географії та менеджменту туризму, д. геогр. н.

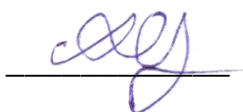
Погоджено
з гарантом ОП «Міжнародний туризм
і туроперейтинг»

Олександр КОРОЛЬ

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

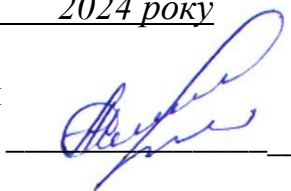
Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму

Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Наталя АНДРУСЯК

1. Мета навчальної дисципліни Метою вивчення дисципліни є забезпечення майбутнього фахівця туристичної індустрії глибокими знаннями з теорії, методики і практичної організації історико-етнографічного туризму залежно від потреб споживачів туристичних послуг.

Пререквізити.

Ефективність засвоєння курсу підвищує попереднє вивчення навчальних дисциплін «Менеджмент туристичних дестинацій», «Маркетингові комунікації в туризмі», «Зовнішньоекономічна діяльність туристичного підприємства».

2. Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має поглибити такі **компетентності:**

- СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.
- СК10. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій для організації окремих видів і форм туризму.

Програмні результати навчання:

- РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.
- РН 15. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій для організації окремих видів і форм туризму.

-

Студенти також мають:

Знати:

- сутність поняття історико-етнографічного туризму;
- ознаки історико-етнографічного туризму та його місце в структурі рекреаційно-туристичної діяльності;
- основні етапи розробки маршруту історико-етнографічного туризму;
- особливості організації масових історико-етнографічних туристичних заходів.

Вміти:

- користуватися різними джерелами для аналізу історико-етнографічної привабливості туристичної дестинації;
- розробляти маршрут історико-етнографічного туризму;
- адаптовувати етноподії до залучення в туристичну діяльність.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Історико-етнографічний туризм на Буковині»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсум. контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	3	6,0	180	2	28	14	-	-	138	-	залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти організації історико-етнографічного туризму на Буковині						
Тема 1. Вступ до курсу «Історико-етнографічний туризм на Буковині»	13	2	-	-	-	11
Тема 2. Суть, значення і завдання історико-етнографічного туризму	15	2	2	-	-	11
Тема 3. Ознаки історико-етнографічного туризму та його місце в структурі рекреаційно-туристичної діяльності на Буковині	15	4	-	-	-	11
Тема 4. Ресурси історико-етнографічного туризму	19	4	4	-	-	11
Тема 5. Пізнавальне значення історико-етнографічного туризму	13	2	-	-	-	11
Модуль контроль	5	-	-	-	-	5
Разом Модуль 1	80	14	6	-	-	60
Змістовий модуль 2. Потенціал розвитку історико-етнографічного туризму на Буковині						
Тема 6. Історико-етнографічний потенціал музеїв Буковини	16	2	2	-	-	12
Тема 7. Історико-етнографічний потенціал центрів традиційних ремесел Буковини	16	2	2	-	-	12
Тема 8. Історико-етнографічний потенціал свят та фестивалів Буковини	16	2	2	-	-	12
Тема 9. Особливості організації масових історико-етнографічних заходів на Буковині	14	2	-	-	-	12
Тема 10. Транскордонні проекти історико-етнографічної тематики на Буковині	14	2	-	-	-	12
Тема 11. Розробка маршруту історико-етнографічного туризму Буковиною	17	2	2	-	-	13

Модуль контроль	7	2	-	-	-	5
Разом Модуль 2	100	14	8	-	-	78
<i>Усього годин</i>	<i>180</i>	<i>28</i>	<i>14</i>	-	-	<i>138</i>

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми		Кількість годин	Кількість балів
1	Назва:	Аналіз підходів та визначень до поняття «історико-етнографічний туризм»	2	10
	Завдання:	1. Проаналізувати визначення поняття «історико-етнографічний туризм». 2. Скласти таблицю з визначеннями поняття за зразком.		
	Результати:	Таблиця з визначеннями поняття «історико-етнографічний туризм», виконана кожним студентом індивідуально й завантажена на платформу Moodle.		
2	Назва:	Ресурси для організації історико-етнографічного туризму	4	10
	Завдання:	1. Підібрати й систематизувати матеріал для розкриття індивідуальної теми. 2. Підготувати доповідь з презентацією.		
	Результати:	Захист обраної індивідуальної теми з презентацією.		
3	Назва:	Аналіз історико-етнокультурної привабливості туристичної дестинації.	2	5
	Завдання:	1. Проаналізувати історико-етнокультурну привабливість туристичної дестинації. 2. З'ясувати сильні та слабкі сторони дестинації для розвитку історико-етнографічного туризму. 3. Заповнити таблицю відповідно до обраної дестинації. Вид роботи – індивідуальний.		
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом.		
4	Назва:	Організація масових етнотуристичних заходів.	2	5
	Завдання:	1. Переглянути запропоновані відеоматеріали про організацію етнотуристичних заходів. 2. Скласти сценарій проведення етнотуристичного заходу. 3. Презентувати етнотуристичний захід. Вид роботи – груповий.		

	Результати:	Захист обраної групової теми з презентацією.		
5	Назва:	Розробка маршруту історико-етнографічного туризму на Буковині.	4	10
	Завдання:	1. Проаналізувати особливості планування та реалізації історико-етнографічного маршруту. 2. Підготувати презентацію історико-етнографічного маршруту.		
	Результати:	Захист обраної індивідуальної теми з презентацією.		
Всього			14	40

3.4. Самостійна робота*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку історико-етнографічного туризму в світі	10
2	Пізнавальне значення історико-етнографічного туризму	10
3	Етнотуристичний потенціал Європи	10
4	Ресурси історико-етнографічного туризму Північної Буковини	10
5	Ресурси історико-етнографічного туризму Південної Буковини	10
6	Музеї Північної Буковини	10
7	Музеї Південної Буковини	10
8	Центри традиційних ремесел Північної Буковини	10
9	Центри традиційних ремесел Південної Буковини	10
10	Національні кухні Буковини як ресурс розвитку історико-етнографічного туризму	10
11	Розвиток гастрономічного туризму на Буковині	10
12	Фестивалі та свята Північної Буковини	10
13	Фестивалі та свята Південної Буковини	10
14	Мережа маршрутів історико-етнографічного туризму на Буковині	8
Всього		138

*Оцінка самостійної роботи входить до тематичного і підсумкового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дискусія, робота в групах;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, які варто визначати за допомогою числової (відсоткової) шкали оцінювання знань і трансформувати в оцінку використовуваної рейтингової шкали у кількості балів, що виділяються для кожного запланованого результату навчання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити >>>](#)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- контрольні роботи;
- усне опитування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проєкти; індивідуальні та командні проєкти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

Форми поточного контролю:

- усна (відповідь студента по теорії щодо виконання практичних завдань);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- письмова (тестування);

Форма підсумкового контролю: залік (тестування).

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (наскрізні проєкти; індивідуальні та командні проєкти; дослід-

ницько-творчі роботи, презентації чи тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів та під час захистів практичних робіт.

Тестові завдання розроблені до кожного змістового модуля. Підсумкові тести та білети покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота				Підсумковий тест (теор.)	Сума балів
Модуль №1		Модуль №2			
Теоретичний	Практичний	Теоретичний	Практичний		
10	20	10	20	40	100

Політика академічної доброчесності

Поточний та підсумковий контроль передбачає дотримання правил академічної доброчесності відповідно до «Етичного кодексу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/xel1ulcg/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf>) та «Правил академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/fdud03f4/pravyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>). Порухенням академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти вважається списування. Згідно з частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту»: «За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти.

8. Література

Основна література

1. Воловик В. М. Етнокультурні ландшафти: регіональні структури і природокористування. Монографія. - Вінниця: ТОВ Вінницька міська друкарня, 2013. – 464 с.
2. Любіцева О. О., Бабарицька В. К. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник. - К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. – 335 с.
3. Любіцева О. О., Панкова В. Є., Стафійчук В. І. Туристичні ресурси України. К.: Знання, 2007. – 369 с.

4. Мальська М.П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг. Навч. пос. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
5. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
6. Немець Л. М., Кулешова Г. О., Соколенко А. В. Туристсько-рекреаційні ресурси світу: навчально-методичний посібник. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 102 с.
7. Романів П., Жук З. Основи туризму: Навчально-методичні матеріали. - Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 65 с.
8. Терес Н. В. Етнотуризм. Навчальний посібник. Для здобувачів освіти денної форми навчання. – Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2022. - 92 с.
9. Buchko Z. Festivals and traditional holidays in the ethnic tourism in Chernivtsi region // Tourist Bucovina. Issue I. – Bucharest, 2015. - P. 128-133.
10. Buchko Z. Rudenko S., Rudenko V., Yeremiia H. Ethnic tourism potential of Bukovyna for the purposes of cross-border tourism // Часопис соціально-економічної географії. Вип. 20 (1). – Харків, 2016. – С. 75-79. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3172>
11. Rudenko V., Buchko Z. Ethnotouristic Bukovyna: trends and opportunities // Tourist Bucovina. Issue II. – Bucharest, 2015. - P. 3-6.
12. Rudenko V., Dzhaman V., Buchko Z., Dzhaman Y., Mruchkovstyy P. Theoretical-Methodological Basis for Studying the Preconditions of Ethnic Tourism in Multi-ethnic Urban Settlements. The Case of Chernivtsi City, Ukraine // Journal of Settlement and Spatial Planning. - Vol. 7, No. 2/2016, Cluj-Napoka, 2016. – P. 157-165. <http://surl.li/rseiq>
13. Zadel Z., Sinisa B. (2013), Economic impact of cultural tourism. UTMS Journal of Economics 4 (3): 355–366. - URL: http://www.utmsjoe.mk/files/Vol.%204%20No.%203/1-9B-Zadel_-_Bogdan_Croatia.pdf
14. Yang L., Wall G. (2023) Ethnic Tourism: Impacts, Challenges and Opportunities. - 264 p. - URL: <https://www.routledge.com/Ethnic-Tourism-Impacts-Challenges-and-Opportunities/Yang-Wall/p/book/9781032447971>

Додаткова література

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. - К. : Альтерпрес, 2001. - 234 с.
2. Бучко Ж. Буковина етнотуристична: можливості та тенденції для транскордонного туризму // Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи: Зб. Матер. IV Всеукр. Наук.-практ. конф. молодих вчених (Львів, 25 лютого 2016 р.). – Львів: ЛІЕТ, 2016. – С. 37-42. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/890>
3. Бучко Ж. І. Фестивалі Карпатського регіону як чинник розвитку етнотуризму // Розвиток етнотуризму: проблеми і перспективи: зб. матер. Всеукр. наук-практ. конф. молодих вчених (Львів, 2-3 березня 2011 р.). – Львів: ЛІЕТ, 2011. – С. 332-337. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/952>

4. Декларація терпимості ЮНЕСКО, 1995 р. - М., 1996. - С. 9-10.
5. Манільська декларація зі світового туризму. - Madrid: WTO, 1980.
6. Міжнародні нормативні акти ЮНЕСКО. - М., 1993. - С. 290-301.
7. Про туризм: Закон України // Правове регулювання туристичної діяльності в Україні. - К.: Юрінком Інтер, 2002. - С. 5.
8. Рекомендація № 36 Всесвітньої конференції щодо політики у сфері культури «Збереження культурної спадщини всіх віків» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_744
9. Рожнова В., Терес Н. Проблеми та перспективи розвитку етнотуризму: зарубіжний та український досвід [Електронний ресурс] // Етнічна історія народів Європи. – 2013. – Вип. 39. – С. 35-44. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/jpdf/eine_2013_39_8.pdf
10. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Туристичний комплекс Карпатського регіону України: монографія. - Чернівці: Книги-XXI, 2008. - 440 с.
11. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму : монографія / В.К.Федорченко, В.С.Пазенок, О.А.Кручек та ін. – К.: ВЦ «Академія», 2013. – 368 с.
12. Юрій М. Ф. Етнологія: навч. посібник. - К.: Дакор, 2006. - 360 с.
13. Buchko Z., Cristea I., Efros V., Popescu L., Rudenko V., Skrypnyk I., Smirnov Y. Map of historical and ethnographic tourism of Chernivtsi Region and Suceava County. – Suceava, 2015.
14. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Bukovina's Carpathians // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu, Valeriy Rudenko. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 106 p.
15. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Bukovina's Subcarpathians // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 152 p.
16. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Chernivtsi // Zhanna Buchko, Oleksandr Korol, Yaroslav Skrypnyk, Yaroslav Smirnov. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 75 p.
17. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Cycling through Bukovina and Bessarabia // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 49 p.
18. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Equestrian Rotes in Bukovina // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 139 p.
19. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Hikin Rotes // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 56 p.
20. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. The cross-border area // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 163 p.

1. Зелений туризм (сільський відпочинок в Україні). - URL: www.ruraltourism.com.ua
2. Сайт проекту «Історична та етнографічна спадщина – частина сталого розвитку туризму на Буковині».- URL: <http://heritage-ua-ro.org/>
3. Спілка сприяння сільського зеленого туризму України. - URL: www.greentour.com.ua
4. Українсько-польський туристичний портал, Рада з туризму Карпатського регіону - URL: www.tourism-carpathian.com.ua